

II. 2009 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐՆ ԸՍՏ «2009 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԾՐԱԳՐԻ»

«2009 թվականի պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրում» ներառված, հաշվառված թվով 422* անուն, սակայն աշխատանքների քանակով 443 միավոր ծածկագրերով (պարբերականությունը հաշվի առած՝ 1898 միավոր աշխատանք) վիճակագրական աշխատանքները կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Վիճակագրական աշխատանքներն (ցուցանիշները) իրականացվում (հաշվարկվում) են Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) հիմնած և վիճակագրական տվյալների հավաքագրման, մշակման որակի, պարբերականության, ինչպես նաև տեղեկատվության տարածման միասնական չափորոշիչներ (ստանդարտներ) սահմանող «Տվյալների տարածման ընդհանուր համակարգին» (ՏՏԸՀ) և «Տվյալների տարածման հատուկ ստանդարտին» (ՏՏՀՄ) համապատասխան:

Թվարկվածներից ՏՏԸՀ-ին Հայաստանի Հանրապետությունն անդամագրվել է դեռևս 2001թ. մարտի 29-ին, իսկ 2003թ. նոյեմբերի 7-ին Հայաստանի Հանրապետությունն անդամակցեց ՏՏՀՄ-ին (տես՝ ԱՄՀ <http://docs.armstat.am/nsdp/> ինտերնետային կայքը), ըստ այդմ կատարելով նաև կարևոր քայլ՝ ուղղված երկրի վիճակագրական համակարգի համապատասխանեցմանը վիճակագրության ոլորտում միջազգային կարևոր ստանդարտներից մեկին:

2008թ. ապրիլի 29-ին Միավորված ազգերի կազմակերպության Տնտեսական և սոցիալական խորհրդի կազմակերպական նստաշրջանում Հայաստանն ընտրվել է Միավորված ազգերի կազմակերպության վիճակագրական հանձնաժողովի (24 անդամ երկիր) նոր անդամ: Անդամակցությունը չորս տարի ժամկետով է՝ սկսած 2009թ. հունվարի 1-ից:

2009թ. փետրվարի 10-ին ԱՄՀ պաշտոնական ինտերնետային կայքում (<http://www.imf.org/external/np/rosc/rosc.asp>) գետեղվել է Հայաստանի վերաբերյալ ԱՄՀ Ստանդարտների և կողերի պահպանման զեկույցը, որը ներառում է տվյալների որակի գնահատման ձևաչափի օգտագործմամբ մանրամասն գնահատումը:

ՀՀ ԱՎԾ 2009 թվականին կատարած աշխատանքները սույն հաշվետվության մեջ ներկայացված են վերոհիշյալ համակարգի հատվածներին, ինչպես նաև «2009 թվականի պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրի» (դրա հավելվածների) կառուցվածքին (հաջորդականությանը) համապատասխան:

* Ներառված չեն 122045 և 123002 ծածկագրերով վիճակագրական աշխատանքները, որոնց ավարտը Ծրագրով նախատեսված է 2010 թվականի հունիսի 30-ին:

1. ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

1.1. Ազգային հաշիվներ, համախառն ներքին արդյունքի ցուցանիշ¹

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 21 աշխատանքներ (111001-111008, 112001-112012, 112014 ծածկագրեր) իրականացվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ: Իրականացված աշխատանքների մասով հաշվարկվել են.

1.ամսական կտրվածքով՝

- ✓ համախառն ներքին արդյունքի (ՀՆԱ) ցուցանիշը օպերատիվ և նախնական տվյալներով,
- ✓ ՀՆԱ-ի ցուցանիշը մեկ շնչի հաշվով օպերատիվ և նախնական տվյալներով,

2.եռամսյակային կտրվածքով՝

- ✓ ՀՆԱ-ի ցուցանիշը նախնական տվյալներով.
 - արտադրական եղանակով՝ տնտեսական գործունեության տեսակներով,
 - ծախսային եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների,

3.տարեկան կտրվածքով հաշվարկվել և մշակվել են.

- ✓ ՀՆԱ-ի ցուցանիշը մեկ շնչի հաշվով՝ 2007թ. վերջնական հաշվետու տվյալներով և 2008թ. վերանայված հաշվետու տվյալներով,
- ✓ եռամսյակային ՀՆԱ-ի հաշվարկը (2007թ. եռամսյակները՝ ճշգրտված 2007թ. վերջնական հաշվետու տարեկան տվյալների հիման վրա և 2008թ. եռամսյակները՝ վերանայված 2007թ. հաշվետու տարեկան տվյալների հիման վրա),
 - արտադրական եղանակով՝ տնտեսական գործունեության տեսակներով,
 - ծախսային եղանակով՝ ըստ ծախսային բաղադրիչների,
- ✓ ՀՆԱ-ի հաշվարկը բազիսային տարվա մշտական, միջին տարեկան գներով.
 - 2007թ. ՀՆԱ-ն վերջնական՝ հաշվետու տվյալներով,
 - 2008թ. ՀՆԱ-ն վերանայված՝ հաշվետու տվյալներով,
- ✓ ՀՆԱ-ի հաշվարկը բազիսային տարվա մշտական, միջին տարեկան գներով՝ սեզոնային ճշգրտումներով.
 - 2007թ. ՀՆԱ-ն վերջնական՝ հաշվետու տվյալներով,
 - 2008թ. ՀՆԱ-ն նախնական՝ հաշվետու տվյալներով ճշգրտված,

2007 թվականի հաշվետու տվյալներով իրականացվել են հետևյալ հաշվարկները.

- ✓ արտադրության հաշվի՝ ըստ հանրապետության, տնտեսության հատվածների և տնտեսական գործունեության տեսակների,
- ✓ եկամուտների ձևավորման հաշվի՝ ըստ հանրապետության, տնտեսության հատվածների և տնտեսական գործունեության տեսակների,
- ✓ սկզբնական եկամուտների բաշխման հաշվի՝ ըստ հանրապետության և տնտեսության հատվածների,

¹ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

- ✓ եկամուտների օգտագործման հաշվի՝ ըստ հանրապետության, տնտեսության հատվածների և ծախսային բաղադրիչների,
- ✓ տնօրինվող եկամուտների օգտագործման հաշվի՝ ըստ հանրապետության և տնտեսության հատվածների,
- ✓ եկամուտների երկրորդային բաշխման հաշվի՝ ըստ հանրապետության և տնտեսության հատվածների,
- ✓ բնափրեղեն ձևով եկամուտների վերաբաշխման հաշվի՝ ըստ հանրապետության և տնտեսության հատվածների,
- ✓ ճշգրտված տնօրինվող եկամուտների օգտագործման հաշվի՝ ըստ հանրապետության և տնտեսության հատվածների,
- ✓ կապիտալի հետ գործառնությունների հաշվի՝ ըստ հանրապետության, տնտեսության հատվածների և գործունեության հատվածների,
- ✓ ֆինանսական և ոչ ֆինանսական կազմակերպությունների հատվածների ավելացված արժեքի (արտադրական եղանակով) տարեկան հաշվարկ ըստ ենթահատվածների,
- ✓ ազգային հարստության բաղադրիչների հաշվարկը,
 - վիճակագրական դիտարկման դաշտում ընդգրկված կազմակերպությունների հիմնական միջոցների արժեքը հաշվեկշռային և մնացորդային արժեքներով՝ ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների 2008 թվականին,
 - բնակչության տնային գույքի կուտակման հաշվարկը 2008 թվականին:

Եվրոպական հաշիվների համակարգ - 95-ի (ԵՀՀ-95) պահանջներին համապատասխանեցնելու նպատակով, ինչպես նաև հաշվի առնելով վիճակագրական տեղեկատվության հիմնական սպառողների առաջարկությունները, մասնավորապես համադրելի ժամանակային շարքերի ներդրման անհրաժեշտությունը, իրականացվել է նաև 2000-2003թթ. արտադրության հաշվի՝ ըստ Տնտեսական գործունեության տեսակների Հայաստանի դասակարգչի (ՏԳՏՀԴ) և ՀՆԱ-ի օգտագործման եռամսյակային ցուցանիշների վերագնահատում (հետհաշվարկ), որոնք արտացոլվել են «Հայաստանի ազգային հաշիվներ, 2009» վիճակագրական ժողովածուում:

Իրականացվել են նաև Ծրագրով նախատեսված 2006թ.-ի «Ռեսուրսներ - օգտագործում» աղյուսակների փորձնական կազմման աշխատանքներ՝ «Ծախսեր-թողարկում» աղյուսակների մշակման և ներդրման համար անհրաժեշտ տեղեկատվական բազան ու տվյալների համաձայնեցվածության ապահովման նպատակով իրականացված «Կազմակերպությունների օգտագործած արտադրանքի (ապրանքների, աշխատանքների ու ծառայությունների) և պաշարների վերաբերյալ, ինչպես նաև «Առևտրային հավելագնի» և «Տրանսպորտային հավելագնի» վերաբերյալ միանվագ փորձնական հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա:

1.2. Արտադրություն (ծառայություններ)²

1.2.1. Արդյունաբերություն²

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 12 աշխատանքները (121001, 121003, 121006, 121008-121012, 121014-121017 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Արդյունաբերության գծով վիճակագրական տեղեկություններ են հավաքագրվել և մշակվել թվով 7 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով (որոնցից 1-ը՝ ամսական և 6-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ):

Արդիականացվել է արդյունաբերության ոլորտի կազմակերպությունների վիճակագրական դաշտը և դրանով պայմանավորված՝ շարունակվել են մոնիթորինգում ընդգրկված նոր կազմակերպությունների գործունեության տեսակների վերածածկագրման աշխատանքները:

Ընտրանքային դիտարկման մեխանիզմների կիրառմանը զուգահեռ, առանձին արտադրությունների գծով (ըստ ցածր առաձգականությամբ արտադրանքների արտադրության բազային ցուցանիշների) իրականացվել է չդիտարկվող (չհաշվառվող) դաշտի գնահատում՝ օգտագործելով ինչպես տնային տնտեսությունների, այնպես էլ ընտրանքային հետազոտությունների արդյունքները:

2009 թվականին ամբողջությամբ ավարտվել և ներդրվել է Եվրամիության երկրներում կիրառվող Արտադրանքի դասակարգումն ըստ գործունեության տեսակների դասակարգիչը (ԱԴԳՏ):

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են արդյունաբերությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, մարզերի և ք. Երևանի, տնտեսական գործունեության տեսակների, արտադրատեսակների, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

² Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

1.2.2. Գյուղատնտեսություն³

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 31 աշխատանքները (122001 - 122003, 122005 - 122025, 122037 - 122038, 122040 - 122044 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում, իսկ 122045 ծածկագրով վիճակագրական աշխատանքի ավարտը Ծրագրով նախատեսված է 2010 թվականի հունիսի 30-ին:

Գյուղատնտեսության և անտառային տնտեսության գծով վիճակագրական տեղեկությունները հավաքագրվել և մշակվել են թվով 34 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների և ամփոփ հաշվետվությունների ձևերով, 4 հարցաթերթերով, ինչպես նաև 4 տեղեկանքներով: Ընդ որում, պետական վիճակագրական հաշվետվություններից, ամփոփ հաշվետվություններից և հարցաթերթերից 10-ն ամսական պարբերականությամբ են, 8-ը՝ եռամսյակային և 20-ը՝ տարեկան: Հաշվետվություններից և հարցաթերթերից 17-ը բուսաբուծության գծով են, 12-ը՝ անասնաբուծության, 2-ը՝ բուսաբուծության և անասնաբուծության, 6-ը՝ գյուղատնտեսությանն առնչվող այլ բնույթի են, իսկ 1-ը՝ անտառային տնտեսության վերաբերյալ են:

Գյուղատնտեսության վիճակագրության ընտրանքային դիտարկման ցանցից (201 գյուղական համայնք, 7638 գյուղացիական տնտեսություն) 4 հարցաթերթերի միջոցով հավաքագրվել է տեղեկատվություն բուսաբուծության և անասնաբուծության, արտադրված բուսաբուծական և անասնաբուծական մթերքի ծավալի, միջին բերքատվության, տնտեսություններում արտադրված մթերքի ըստ ուղղությունների իրացման և դրանց արտադրության վրա կատարված ընթացիկ ծախսերի վերաբերյալ և այլն:

Գյուղատնտեսության վիճակագրության ընտրանքային դիտարկման ցանցի վիճակագիրները և վիճակագրության ինչպես մարզային գործակալությունների, այնպես էլ տարածքային բաժինների աշխատակիցները համատեղ իրականացնում են հունվարի 1-ի դրությամբ հանրապետությունում անցկացված համատարած հաշվառման արդյունքների ընտրանքային ճշգրտումներ՝ թիվ 1 ու թիվ 2 տեղեկանքներով: Ստացված տվյալները օգտագործվել են համատարած հաշվառման տվյալների ճշգրտման համար:

Գյուղատնտեսության վիճակագրության ընտրանքային դիտարկման ցանցի վիճակագիրների կողմից անց է կացվել հացահատիկային մշակաբույսերի բերքահավաքի որակի հետազոտություն, որի արդյունքները գետեղվել են «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցի նոյեմբերյան թողարկման մեջ:

Նպատակ ունենալով բարձրացնել ընտրանքային դիտարկման աշխատանքների արդյունավետությունը, հավաքագրվող տվյալների որակը և բարելավել դիտարկվող համայնքների և գյուղացիական տնտեսությունների ներկայացուցչականությունը, ինչպես նաև հաշվի առնելով գյուղատնտեսության ընտրանքային դիտարկման դաշտում ընդգրկված համայնքներից հավաքագրված տվյալների մոնիտորինգի արդյունքները, արդիականացվել է գյուղատնտեսության վիճակագրական ընտրանքային դիտարկման դաշտը: Հարկ է նշել, որ 2010թ. հունվարից գյուղատնտեսության վիճակագրական ընտրանքային դիտարկման արդիականացված դաշտում ընդգրկված կլինի 7480 գյուղացիական տնտեսություն (նախկին

³Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

7638-ի փոխարեն), 187 համայնք (նախկին 201-ի փոխարեն) և յուրաքանչյուր համայնքում՝ 40 գյուղացիական տնտեսություն (նախկին 38-ի փոխարեն):

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են գյուղատնտեսությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, մարզերի, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

Անտառային տնտեսության գծով վիճակագրական տեղեկությունները հավաքագրվել և մշակվել են մեկ եռամսյակային պետական վիճակագրական հաշվետվության ձևով, որի արդյունքները զետեղվել են «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցի եռամսյակային թողարկումներում:

1.2.3. Ձկնորսություն, ձկնաբուծություն⁴

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի 123001 ծածկագրով ամսական պարբերականությամբ աշխատանքը կատարվել է սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ, իսկ 123002 ծածկագրով վիճակագրական աշխատանքի ավարտը Ծրագրով նախատեսված է 2010 թվականի հունիսի 30-ին:

Ձկնորսության ու ձկնաբուծության գծով վիճակագրական տեղեկությունները հավաքագրվել և մշակվել են մեկ պետական վիճակագրական հաշվետվության ձևով, որի արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս զետեղվել են «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցներում:

1.2.4. Շինարարություն⁴

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 11 աշխատանքները (124001-124006, 124008 - 124012 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Շինարարության գծով վիճակագրական տեղեկությունները հավաքագրվել, մշակվել և ամփոփվել են թվով 8 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով (որոնցից 4-ը՝ ամսական և 4-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ):

2009 թվականի ընթացքում հաշվարկվել են հանրապետությունում իրականացված շինարարության հիմնական ցուցանիշներն ամսական պարբերականությամբ և ըստ մարզերի՝ եռամսյակային կտրվածքով, իրականացվել է անհատական բնակելի շենքերի և մասնավոր շինարարական օբյեկտների դիտարկում, պարբերաբար անցկացվող շրջագայությունների միջոցով ընդլայնվել է բնակչության միջոցների հաշվին կառուցված նոր շինարարական օբյեկտների ցանկը (համացանկը):

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են շինարարությունը բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, մարզերի, տնտեսական գործունեության տեսակների, ֆինանսավորման աղբյուրների, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

⁴ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

ՏԳ-ՏՀԴ (NACE rev.2) արդի պահանջներին համապատասխանեցման, մասնավորապես՝ շինարարության ոլորտի գործունեության տեսակների վերախմբավորման, սահմանումների և հասկացությունների հստակեցման, ինչպես նաև նոր ցուցանիշների ներդրման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված, փոփոխության են ենթարկվել 3 պետական վիճակագրական հաշվետվության ձևեր և դրանց լրացման հրահանգներ:

1.2.5. Տրանսպորտ⁵

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 21 աշխատանքները (125001– 125017, 125019, 125020, 125022, 125023 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Տրանսպորտի գծով վիճակագրական տեղեկությունները հավաքագրվել և մշակվել են թվով 21 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով (որոնցից 5-ը՝ ամսական, 4-ը՝ եռամսյակային, 12-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ): Ընդ որում, ավտոմոբիլային տրանսպորտի՝ 5, օդային տրանսպորտի՝ 7, երկաթուղային տրանսպորտի՝ 3, քաղաքային էլեկտրատրանսպորտի՝ 3, ավտոմոբիլային ճանապարհների՝ 1 և հիմնական միջոցների գծով՝ 1 հաշվետվության ձևերով, իսկ 125006 ծածկագրով «Ճանապարհատրանսպորտային պատահարներ» վիճակագրական աշխատանքը կատարվել է ամսական, եռամսյակային և տարեկան պարբերականությամբ:

«Ավտոմոբիլային ճանապարհների մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված ճանապարհների ոլորտի հասկացությունների փոփոխությամբ պայմանավորված, ինչպես նաև գործող շինարարական նորմերին համապատասխանելու անհրաժեշտությամբ, փոփոխության է ենթարկվել «Ընդհանուր օգտագործման ավտոմոբիլային ճանապարհների և դրանց կառույցների մասին» Ձև թիվ 1-ՃԱՆ (տարեկան) պետական վիճակագրական հաշվետվությունն ու դրա լրացման հրահանգը (ուժի մեջ է 2010թ.-ի հունվարի 1-ից):

Ժամանակավորապես շրջանառությունից հանվել են «Օտարման նպատակով ավտոմեքենաների հաշվառումից դուրս գրման մասին» Ձև թիվ 2-ԱՎՏՈ (տարեկան) պետական վիճակագրական ամփոփ հաշվետվության ձևն ու դրա լրացման հրահանգը՝ պայմանավորված վիճակագրության համար օգտագործման տիրույթ չունենալու, ներառված ցուցանիշների նպատակայնության պահանջարկ չլինելու և ժամանակավրեպ բնույթով:

Աշխատանքներ են իրականացվել վարչական ռեգիստրների կատարելագործման և տրանսպորտի ոլորտի վիճակագրական հաշվառման դաշտի արդիականացման ուղղությամբ:

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են տրանսպորտի ոլորտը բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, մարզերի, տրանսպորտի տեսակների, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

⁵ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

1.2.6. Կապ⁶

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 11 աշխատանքները (126001-126011 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Կապի համակարգի գծով վիճակագրական տեղեկություններ են հավաքագրվել և մշակվել թվով 11 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով՝ 1 ամսական, 2 եռամսյակային և 8 տարեկան պարբերականությամբ:

ՏԳՏՀԴ դասակարգչի (NACE rev. 2) ներդրմամբ, կապի ոլորտի գործունեության տեսակների վերախմբավորմամբ, սահմանումների և հասկացությունների հստակեցմամբ պայմանավորված, ինչպես նաև ցուցանիշների լրամշակման անհրաժեշտությամբ փոփոխության են ենթարկվել «Փոստային, սուրհանդակային և կապի գործունեության մասին» Ձև թիվ 11-ԿԱՊ (եռամսյակային), «Փոստային, սուրհանդակային և կապի ծառայություններից ստացված եկամուտների մասին» Ձև թիվ 13-ԿԱՊ (ամսական), «Փոստային, սուրհանդակային և կապի կազմակերպությունների մասին» Ձև թիվ 18-ԿԱՊ (տարեկան), «Հեռագրական կապի տեխնիկական միջոցների մասին» Ձև թիվ 31-ԿԱՊ (տարեկան), «Միջբաղաքային և միջազգային հեռախոսային կապի տեխնիկական միջոցների մասին» Ձև թիվ 41-ԿԱՊ (տարեկան), «Հեռախոսային կապի միջոցների և աշխատանքի որակի մասին» Ձև թիվ 42-ԿԱՊ (տարեկան) և «Հեռուստատեսության, ռադիոհեռարձակման և ռադիոկապի տեխնիկական միջոցների մասին» Ձև թիվ 51-ԿԱՊ (տարեկան) պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերը ու դրանց լրացման հրահանգները (ուժի մեջ են 2010թ.-ի հունվարի 1-ից):

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են կապի ոլորտը բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

1.2.7. Առևտուր և այլ ծառայություններ⁶

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 12 աշխատանքները (127001,127003-127013 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Առևտուր և այլ ծառայությունների գծով վիճակագրական տեղեկություններ են հավաքագրվել և մշակվել թվով 10 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով, 1 տեղեկանքով և 1 դիտարկման ձևով՝ (8 ամսական, 1 եռամսյակային, 3 տարեկան), որոնցից 8-ը՝ առևտրի (5-ը՝ ամսական, 1-ը՝ եռամսյակային և 2-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ), 3-ը՝ ծառայությունների (ամսական պարբերականությամբ) և 1-ը՝ առևտրի և ծառայությունների գծով (տարեկան պարբերականությամբ):

Երևան քաղաքում հաշվառված սպառողական ապրանքների շուկաներում պարբերաբար անց են կացվել ընտրանքային դիտարկումներ ըստ ապրանքային խմբերի (պարենային, ոչ պարենային), վաճառատեղերի քանակի, մեկ վաճառատեղի մեկ օրվա առևտրի

⁶ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

շրջանառության ծավալի: Ընտրանքային դիտարկման նյութերն օգտագործվել են տեղեկատվական ամսական զեկույցներում:

ՏԳՏՀԴ դասակարգչի ներդրմամբ պայմանավորված, իրականացվել է պետական վիճակագրական հաշվետվությունների 3 ձևերի արդիականացում, հավաքագրվող ցուցանիշների լրամշակում, ինչպես նաև դրանց լրացման հրահանգների վերանայում:

Կատարվել են պետական վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների մուտքագրման, մշակման և ամփոփելը աղյուսակների ստացման համար համակարգչային ծրագրի փոփոխություններ և լրացումներ:

Սահմանված պարբերականությամբ (ամսական, եռամսյակային և տարեկան) մշակվել և ամփոփվել են առևտուրը և ծառայությունները բնութագրող հիմնական ցուցանիշներն ըստ հանրապետության, մարզերի, ինչպես նաև եռամսյակային պարբերականությամբ՝ ըստ աշխատողների թվաքանակով որոշվող չափերի:

1.2.8. Կազմակերպությունների ֆինանսական գործունեությունը⁷

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի թվով 6 աշխատանքներ (128001-128006 ծածկագրեր՝ 2-ը եռամսյակային և 4-ը տարեկան պարբերականությամբ) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

2009 թվականին տվյալների հավաքագրումն իրականացվել է ընտրանքային եղանակով վիճակագրական մոնիթորինգում ընդգրկված կազմակերպություններից պետական վիճակագրական հաշվետվությունների հավաքագրման միջոցով: Կազմակերպությունների ընտրանքը կատարվել է ՀՀ ԱՎԾ բիզնես-ռեգիստրի գործող կազմակերպությունների արդիականացված բազայից:

«Փոքր և միջին ձեռնարկատիրության պետական աջակցության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 2-ի դասակարգմամբ, ՀՀ ԱՎԾ կողմից կազմակերպություններն ըստ աշխատողների թվաքանակի որոշվող չափերի, խմբավորվել են 2 խմբի՝ խոշոր ու միջին կազմակերպություններ և փոքր ու գերփոքր կազմակերպություններ: Ընդ որում, 1457 խոշոր և միջին կազմակերպությունները հետազոտվել են համատարած, իսկ 9811 փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների բազայից (ընտրանքի գլխավոր համակցությունից) շերտավորված ընտրանքի մեթոդով՝ ըստ մարզերի, հիմնական գործունեության տեսակի և աշխատողների միջին ցուցակային թվաքանակի, ընտրվել են 1016 կազմակերպություններ: Հետազոտված փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների տվյալները տարածվել են ընտրանքի գլխավոր համակցության վրա: Նախապես ճշգրտվել են ընտրանքում ընդգրկված կազմակերպությունների գործունեության հիմնական տեսակի ծածկագրերն ըստ ՏԳՏՀԴ -ի:

Վերամշակվել և ՀՀ ՎՊԽ հաստատմանն է ներկայացվել «Կազմակերպության դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի, բանկային վարկերի և փոխառությունների վերաբերյալ» ձև թիվ 6-Ֆ (եռամսյակային)» պետական վիճակագրական հաշվետվության փոփոխված ձևը և լրացման հրահանգը:

⁷ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

1.3. Գներ և սակագներ⁸

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 57 աշխատանքները (131001-131031, 132001-132008, 133001-133006, 134001-134005, 135001, 136002, 137001-137005 ծածկագրերը) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Գործող մեթոդաբանության համաձայն, յուրաքանչյուր ամիս հաշվարկվել են հետևյալ գների ինդեքսները.

- ✓ սպառողական գների ինդեքս (ըստ հանրապետության և 12 հետազոտվող բնակավայրերի՝ 65 ապրանքային խմբերով, ծառայությունների տեսակներով և 470 անվանում ապրանք-ծառայություններով),
- ✓ արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքս ըստ ՏԳՏՀԴ-ի,
- ✓ (գյուղատնտեսական արտադրանքի իրացման գների ինդեքս (ըստ հանրապետության, իրացման ուղիների, ապրանքային խմբերի և հետազոտվող 61 անվանում մթերքի),
- ✓ գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների ինդեքս (ըստ հանրապետության, ապրանքային խմբերի և հետազոտվող 92 անվանում արտադրության միջոցների),
- ✓ բեռնափոխադրումների սակագների ինդեքս (ըստ հանրապետության, տրանսպորտի տարատեսակների (երկաթուղային, օդային, ավտոմոբիլային և խողովակաշարային)),
- ✓ արտաքին առևտրի գների ինդեքս՝ մշակվել են ամսական պարբերականությամբ, 4 ուղղություններով՝ ըստ բոլոր երկրների, ԱՊՀ երկրների և ոչ ԱՊՀ երկրների : «Ոչ ԱՊՀ երկրներ» խմբից իրականացվել է գների ինդեքսների հաշվարկ՝ ըստ Եվրամիության երկրների,
- ✓ 95 անվանում կարևորագույն ապրանքատեսակների գների օպերատիվ 10-օրյա դիտարկում (ըստ հանրապետության և հետազոտվող 12 բնակավայրերի, որի հիման վրա կատարվում է գնաճի հաշվարկ (օպերատիվ գնահատական) հանրապետությունում),
- ✓ ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության կողմից ներկայացված շինարարության գների ինդեքսների հիման վրա իրականացվել են այդ բնագավառում գների ինդեքսների լրահաշվարկներ:

Կատարելագործվել է արդյունաբերական արտադրանքի գների ինդեքսների հաշվարկման մեթոդաբանությունը, վերանայվել և կատարվել է հետազոտվող բազային արդյունաբերական կազմակերպությունների ընտրանք: 2009թ. հունվարից սկսած, իրականացվել են գների ինդեքսների հաշվարկներ՝ ՏԳՏԴ և ԱԴԳՏ դասակարգիչների կիրառմամբ: Միաժամանակ, աշխատանքներ են տարվել ՏԳՏՀԴ ներդրմամբ պայմանավորված՝ մասնավորապես վերանայվել է գների ինդեքսների հաշվարկման կարգը, գների դիտարկման հաշվետվական ձևը և լրացման հրահանգը: Իրականացվել է դիտարկվող արտադրատեսակների վերածածկագրում՝ համապատասխան դասակարգչի նոր խմբագրության:

⁸ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

ՀՀ բոլոր տարածաշրջանների 201 գյուղական բնակավայրերում ընտրանքային եղանակով ընտրված 7638 գյուղացիական տնտեսություններում կատարվել է գյուղատնտեսական մթերքի իրացման և գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների, քանակի ու ծավալների ամենամսյա հետազոտություն: Ստացված տվյալների հիման վրա հաշվարկվել են հանրապետությունում գյուղատնտեսական մթերքի իրացման գների ինդեքսներն իրացման 3 ուղիներով (մթերող կազմակերպություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, գյուղատնտեսական մթերքի շուկայում (61 ապրանքատեսակ)), և գյուղատնտեսության արտադրության միջոցների գնման գների ինդեքսներ (92 անվանում արտադրության միջոցներ):

Ազգային հաշիվներում, որպես դեֆլյատորներ օգտագործման նպատակով կատարվել է տնտեսության առանձին ճյուղերի գների ինդեքսների լրացուցիչ հաշվարկ՝ եռամսյակային (նախորդ եռամսյակի, նախորդ տարվա համապատասխան եռամսյակի համեմատ) և տարեկան կտրվածքներով:

ՀՆԱ-ի և ազգային արժույթի գնողունակության համարժեքության հաշվարկման միջազգային համադրումների ծրագրի իրականացման նպատակով, 2009թ.-ին ՀՀ ԱՎԾ նախաձեռնությամբ և ՌԴ Վիճակագրության դաշնային ծառայության փոխհամաձայնությամբ, ինչպես նաև Տնտեսական զարգացման և համագործակցության (ՏՁՀ) կազմակերպության հետ, ԱՊՀ տարածաշրջանում և եվրոպական ու այլ երկրների մասնակցությամբ, կազմակերպվել ու իրականացվել է սպառողական գների (սակագների) դիտարկման միջին գների հաշվարկման մեծածավալ աշխատանք:

Հավաքագրված և ամփոփված շուրջ 2300 անվանում սպառողական ապրանք-ծառայությունների, 300 անվանում ներդրումային ապրանքների, շինարարության առանձին բաղադրատարրերի և շինանյութերի գնային տեղեկատվությունը, ինչպես նաև ոչ շուկայական ծառայությունների քանակային և գնային ցուցանիշները, ՀՆԱ-ի բաղադրատարրերի հաշվարկները (միջին տարեկան ցուցանիշները) տրամադրվել են ԱՊՀ տարածաշրջանում այդ աշխատանքների համակարգումն ու տվյալների ամփոփումն իրականացնող ՌԴ Վիճակագրության դաշնային ծառայությանը և ՏՁՀ կազմակերպությանը, որը Եվրոստատի հետ համատեղ գլոբալ առումով իրականացնում է միջազգային համադրումների ծրագրի համակարգումը և հաշվարկների կատարումը:

Կազմակերպվել և վերահսկվել են ՀՀ տարածաշրջաններում և բնակավայրերում գների դիտարկման աշխատանքները: Ընդլայնվել է սպառողական գների դիտարկման դաշտը՝ 2009թ.-ին գների դիտարկումներ են իրականացվել նաև Գավառ (ՀՀ Գեղարքունիքի մարզ), Իջևան (ՀՀ Տավուշի մարզ) և Աշտարակ (ՀՀ Արագածոտնի մարզ) քաղաքներում:

ՀՀ-ում գների վիճակագրության որոշ մեթոդաբանական հարցերի շուրջ (այդ թվում՝ ՄԳԻ-ի) կազմակերպվել են հանդիպումներ և քննարկումներ ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) համապատասխան մասնագետների հետ:

ՀՀ-ում շինարարության գների ինդեքսների և անշարժ գույքի գների ինդեքսների հաշվարկման մեթոդաբանական հարցերի շուրջ քննարկումներ են եղել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարության, ՀՀ ԿԲ և ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի համապատասխան մասնագետների հետ և քննարկումներ իրականացվել:

1.4. Աշխատանքի շուկա⁹

1.4.1. Չբաղվածություն և գործազրկություն⁹

Ծրագրով նախատեսված սույն ոլորտի վիճակագրական 7 աշխատանքները (141001-141007 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ: Վիճակագրական տեղեկություններ են հավաքագրվել և մշակվել թվով 5 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով, որոնցից 1-ը՝ ամսական, 2-ը՝ եռամսյակային և 2-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ:

Արդիականացվել և ընդլայնվել է ոչ միայն տեղեկատվություն ներկայացնող վիճակագրական միավորների, այլ նաև՝ սկզբնական տվյալների էլեկտրոնային բազաներ ներկայացնողների քանակը:

Կատարելագործվել են և՛ սկզբնական և՛ ամփոփ տվյալների մշակման համակարգչային ծրագրերը, ընդլայնվել էլքային աղյուսակների ցանկը:

Տարբեր աղբյուրներից ստացված տեղեկատվության ինտեգրման եղանակով հաշվարկվել են ՀՀ աշխատանքային ռեսուրսների հաշվեկշիռն ըստ մարզերի, զբաղվածների թվաքանակն՝ ըստ մարզերի, տնտեսական գործունեության տեսակների, տնտեսության հատվածների, սեռի:

ԱՄՀ ՏՏՀՍ-ի աշխատանքի վիճակագրության մեթատվյալները (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն) համապատասխանեցվել են Տվյալների որակի գնահատման համակարգի պահանջներին և արդիականացվել:

1.4.2. Աշխատավարձ⁹

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի 142003-142010 ծածկագրերով վիճակագրական 8 աշխատանքները (վարձու աշխատողների աշխատավարձն ըստ սեռի, մարզերի, գյուղ/քաղաք բաշխվածության, տնտեսական գործունեության տեսակների, հատվածների, վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրության չափի, աշխատավարձի ժամկետանց պարտքի, գործատուի կողմից աշխատուժի վրա կատարված ծախսերի) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Վիճակագրական տեղեկություններ են հավաքագրվել և մշակվել թվով 7 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով՝ 1 ամսական, 2 եռամսյակային և 4 տարեկան: Շարունակվել է հաշվետվային ձևերի համակարգչային մշակման ծրագրերի արդիականացումը: Ընդլայնվել է էլքային աղյուսակների և տեղեկատվություն ներկայացնող վիճակագրական միավորների քանակը:

ՏԳՏՀԴ-ի ներդրմամբ պայմանավորված, տվյալների բազաներում և էլքային աղյուսակների ստացման ալգորիթմներում կատարվել են որոշ նախապատրաստական աշխատանքներ:

Գործող ցուցանիշների և կիրառվող հասկացությունների, սահմանումների լրամշակման, միջազգային ստանդարտներին հնարավորինս համապատասխանեցման և (կամ) դրանց տեղայնացման, աշխատանքի շուկան բնութագրող տեղեկատվության ամբողջականացման և

⁹ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

նոր ցուցանիշների ընդգրկման նկատառումներից ելնելով, վերանայվել են «Աշխատողների թվաքանակի և աշխատավարձի մասին» Ձև թիվ 1-Ա ամսական և տարեկան հաշվետվային ձևերը և դրանց լրացման հրահանգները, «Աշխատանքի վիճակագրության վերաբերյալ մեթոդական ցուցումները», առևտրային փոքր և գերփոքր կազմակերպությունների ընտրանքային հետազոտության հարցաթերթը և լրացման հրահանգը:

Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության (ԱՄԿ) և Եվրոստատի ստանդարտների հետ ներդաշնակեցման նպատակով վերանայվել է նաև տնային տնտեսություններում իրականացվող աշխատուժի հետազոտությամբ ստացվող որոշ ցուցանիշների հաշվարկման մեթոդաբանությունը, ընդլայնվել՝ աշխատանքի շուկան բնութագրող ցուցանիշների կազմը:

1.5. Բիզնես ռեգիստր¹⁰

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 2 վիճակագրական աշխատանքները (150001 և 150002 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում:

Վարչական ռեգիստր հանդիսացող ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունից և ՀՀ կառավարությանն առնթեր պետական եկամուտների կոմիտեից, սահմանված կարգով, ստացվել են իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի վերաբերյալ տվյալներ, որոնք մշակվել և համադրվել են բիզնես ռեգիստրի տվյալների արդիականացման նպատակով:

Բիզնես ռեգիստրի ձևավորման և արդիականացման նպատակով ՀՀ ԱՎԾ մարզային գործակալություններից, ինչպես նաև կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստացվել, համադրվել և ամփոփվել են իրենց վիճակագրական մոնիթորինգներում առկա առևտրային իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի բազաները:

2009թ. իրականացվել է 13500 առևտրային իրավաբանական անձանց և 8000 անհատ ձեռնարկատերերի 2008թ. տնտեսական գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվության (գտնվելու վայրի, գործունեության հիմնական և ոչ հիմնական տեսակների, աշխատողների թվաքանակի, ինչպես նաև գործելու կամ չգործելու վերաբերյալ տվյալներ) արդիականացումը:

Կատարելագործվել են տեղեկատվության ստուգաճշտման, մուտքագրման և վերլուծության համակարգչային ծրագրերը:

1.6. Մասնավորեցում¹⁰

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 1 վիճակագրական աշխատանքը (160001 ծածկագիր) կատարվել է սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

ՀՀ կառավարությանն առնթեր պետական գույքի կառավարման վարչության կողմից ներակայացվող մասնավորեցման արդյունքների վերաբերյալ տեղեկանքները գետեղվել են «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցների եռամսյակային թողարկումներում:

¹⁰ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

1.7. Վիճակագրական դասակարգիչներ¹¹

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 2 վիճակագրական աշխատանքները (170003 և 170004 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում:

Տեխնիկատնտեսական ու սոցիալական տեղեկատվության դասակարգիչների ներդրման նպատակով, հիմք ընդունելով Եվրոպական Համայնքների վիճակագրական ծառայության կողմից հաստատված Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի նոր խմբագրությունը (NACE Rev. 2) իրականացվել է Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի 2007 թվականի վերանայված տարբերակի թարգմանություն և վերանայված տարբերակի ներդրման կազմակերպական միջոցառումների իրականացում:

«Տնտեսական գործունեության տեսակների» Հայաստանի դասակարգչի ներդրման աշխատանքների համատեքստում, ՀՀ էկոնոմիկայի նախարարի 2009թ. հունիսի 3-ի թիվ 372-Ն որոշմամբ դասակարգիչը հաստատվել և հուլիսի 1-ին գրանցվել է ՀՀ արդարադատության նախարարությունում (պետ. գրանցման թիվ 10309238, հրապարակվել է ՀՀ ԳՆԱՏ N 22 (340)¹, 16.07.2009թ.): Ներկայումս աշխատանքներ են տարվում ՀՀ ԱՎԾ ճյուղային վիճակագրություն իրականացնող բաժինների կողմից վարվող աշխատանքներում դասակարգչի ներդրման կազմակերպական միջոցառումների իրականացման ուղղությամբ: Մասնավորապես, մի շարք վիճակագրական դիտարկման փաստաթղթեր և դրանց լրացման հրահանգներ (մեթոդական ցուցումներ) արդեն իսկ համապատասխանեցվել են խնդրո առարկա դասակարգչով սահմանված սկզբունքներին և մոտեցումներին:

Չուգահեռաբար, շարունակվել են նաև ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների արտադրանքի դասակարգչի 2008 թվականի վերանայված տարբերակի թարգմանության ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները:

Հայաստանի Հանրապետությունում «Վիճակագրության համար տարածքային միավորների անվանացանկ» (ՆԱԹՄ) (հաստատված Եվրախորհրդարանի 2003 թվականի մայիսի 26-ի թիվ 1059/2006 որոշմամբ) դասակարգչի ներդրման նպատակով կատարված ուսումնասիրությունների հիման վրա մշակվել է «Վիճակագրության համար տարածքային միավորների Հայաստանի Հանրապետության դասակարգչի» նախագիծ, որը կարծիքի է ներկայացվել նաև շահագրգիռ նախարարություններին և գերատեսչություններին, ինչպես նաև զետեղվել ՀՀ ազգային վիճակագրական ծառայության պաշտոնական կայքէջում՝ սպառողների առաջարկությունների և դիտողությունների ստացման ակնկալիքով:

1.8. Պետական ռեգիստր¹¹

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 1 վիճակագրական աշխատանքը (180001 ծածկագիր) կատարվել է սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ: ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալության կողմից ներակայացվող գրանցված իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի, ինչպես նաև ՀՀ-ում օտարերկրյա առևտրային իրավաբանական անձանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը զետեղվել է «ՀՀ սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցներում:

¹¹ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

2. ՀԱՐԿԱԲՅՈՒՁԵՏԱՅԻՆ ՀԱՏՎԱԾ ԵՎ

3. ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ¹²

Ծրագրով նախատեսված թվով 20 վիճակագրական աշխատանքները (200001-200004, 300001-300015 և 112013 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

2009թ. ընթացքում ամսական պարբերականությամբ ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից հավաքագրվել են վիճակագրական տեղեկություններ պետական բյուջեի վերաբերյալ (ըստ ֆինանսավորման), իսկ եռամսյակային պարբերականությամբ տեղեկատվություն պետական և համայնքների բյուջեների եկամուտների և ծախսերի փաստացի կատարողականի, ինչպես նաև ՀՀ պետական պարտքի (ներքին և արտաքին) վերաբերյալ:

ՀՀ ԿԲ-ից ամսական, եռամսյակային և տարեկան պարբերականությամբ հավաքագրվել են վիճակագրական տեղեկություններ դրամավարկային և բանկային համակարգի վիճակագրության հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ:

ԱՄՀ ՏՏՀՍ-ին ՀՀ անդամակցության շրջանակում, ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից ստացվել են ՀՀ կենտրոնական և ընդհանուր կառավարության, արտաքին պետական պարտքի, իսկ ՀՀ ԿԲ-ից՝ կենտրոնական բանկի և բանկային համակարգի ամփոփ հաշվեկշռային ցուցանիշների և միջազգային պահուստների վերաբերյալ ամփոփ տվյալները և տեղադրվել ՀՀ ԱՎԾ կողմից ՏՏՀՍ ձևաչափով վարվող Հայաստանի Ազգային ամփոփ տվյալների էջում, իսկ դրանց մեթոդաբանական նկարագրությունները (մեթատվյալները)՝ ԱՄՀ Ստանդարտների տարածման տեղեկագրում ու ՀՀ ԱՎԾ պաշտոնական ինտերնետային կայքում:

ՀՀ ԿԲ-ից ամսական պարբերականությամբ ստացվել են նաև ֆինանսական շուկայում ձևավորված ամենօրյա և ամսական միջին փոխարժեքների վերաբերյալ տեղեկություններ:

4. ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՏՎԱԾ¹²

Ծրագրով նախատեսված սույն հատվածի թվով 59 վիճակագրական աշխատանքները (410001, 411001-410014, 412001-412021, 420001-420010, 430001-430009, 440001, 450001, 460001, 470001 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ 15 ամսական, 24 եռամսյակային, 2 կիսամյակային և 18 տարեկան):

Ոլորտի վերաբերյալ սկզբնական վիճակագրական տվյալները հավաքագրվել և մշակվել են թվով 7 պետական վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով (4-ը՝ միջազգային ծառայությունների առևտրի գծով, 1-ը՝ օտարերկրյա ներդրումների, 1-ը՝ բնական գազի ներմուծման և 1-ը՝ զբոսաշրջության): Բացի այդ, արտաքին առևտրի, վճարային հաշվեկշռի, միջազգային ներդրումային դիրքի, համախառն արտաքին պարտքի գծով ցուցանիշների հաշվարկման համար օգտագործվել են վարչական ռեգիստրների՝ մասնավորապես ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեից ստացվող բեռնամաքսային հայտարարագրերի և ֆիզիկական անձանց կողմից կատարված առևտրի տվյալների բազաները, ՀՀ ԿԲ-ից և ՀՀ ֆինանսների նախարարությունից ստացված տեղեկանքները:

¹² Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

Կազմվել են.

-2008թ. IV եռամսյակի և տարեկան, 2009թ. I, II և III եռամսյակների ՀՀ վճարային հաշվեկշիռները և ՀՀ միջազգային ներդրումային դիրքը, ինչպես նաև ՀՀ համախառն արտաքին պարտքը և արտաքին ակտիվները, ըստ տնտեսության հատվածների, ֆինանսական գործիքների և ժամկետայնության:

Հավաքագրվել են.

-ամսական պարբերականությամբ՝ տվյալներ արտաքին առևտրի, մասնավորապես բեռնամաքսային հայտարագրերի և ֆիզիկական անձանց կողմից կատարվող առևտրի, բնական գազի ներմուծման և էլեկտրաէներգիայի ներմուծման ու արտահանման ծավալների վերաբերյալ,

-եռամսյակային պարբերականությամբ՝ տվյալներ միջազգային ծառայությունների առևտրի (կապ, զբոսաշրջության, տրանսպորտ, մշակույթ, սպորտընթացներ ձեռքբերված տրանսպորտային կայաններում, ֆինանսական և այլն), օտարերկրյա ներդրումների (ուղղակի, պորտֆելային և այլ՝ ներառյալ միջազգային վարկերը), բանկային վիճակագրության վերաբերյալ:

ԱՄՀ ՏՏՀՄ-ին անդամակցությամբ պայմանավորված, շարունակվել է վճարային հաշվեկշռի, միջազգային ներդրումային և արտաքին պարտքի դիրքերի, սպորտընթացների արտաքին առևտրի մեթատվյալների վերանայումը և զետեղումը վերջինիս Հայաստանի Ազգային ամփոփ տվյալների էջում:

Միևնույն ժամանակ, սկսած 2009թ. մայիս ամսից ՀՀ ԱՎԾ ինտերնետային կայքէջում, ամսական կտրվածքով, տվյալների բազաների տեսքով տեղադրվել են ՀՀ արտաքին առևտրի ցուցանիշների (արտահանում և ներմուծում՝ ըստ սպրանքի ծագման երկրի և առևտուր անող երկրի հատկանիշների) ժամանակագրական շարքերը, սկսած 1995թ.-ից՝ ըստ գործընկեր երկրների:

Համաձայն ՀՀ ԱՎԾ և Եվրոստատի միջև կնքված արտաքին առևտրի տվյալների փոխանակման Համաձայնագրի, յուրաքանչյուր եռամսյակ Եվրոստատին ներկայացվել են արտաքին առևտրի տվյալները 8-նիշ կտրվածքով, համապատասխան մակետով, իսկ 2008թ. տարեկան տվյալները, նույնպես, 8-նիշ կտրվածքով ներկայացվել են նաև ՄԱԿ-ի վիճակագրական բաժին:

ՀՀ վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքի և արտաքին առևտրի տվյալները, եռամսյակային կտրվածքով, Ինտեգրացված թղթակցության համակարգի (ԻԹՀ) միջոցով տեղադրվել են ԱՄՀ ինտերնետային կայքէջում:

5.1. Ժողովրդագրություն¹³

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 22 վիճակագրական աշխատանքների (511001-511009, 512001-512007, 513001-513006) կատարումն ապահովվել է ամբողջությամբ՝ սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ: Աշխատանքներ են տարվել բնական շարժի, միգրացիայի, բնակչության սեռատարիքային կազմի հաշվարկի, ծնելիության և մահացության ցուցանիշները բնութագրող ելքային աղյուսակների ստացման համակարգի լրամշակման ուղղությամբ: Հիվանդությունների և մահացության միջազգային դասակարգման ՀՄԴ-10 վերանայմանը համապատասխան, շարունակվել են «Բնակչության բնական շարժի» համալիրով ստացվող ելքային աղյուսակների ստացման կառուցվածքում համապատասխան անցումների ապահովման համար տեղեկագրի ճշգրտումները:

2009թ. հունվարի 1-ի դրությամբ անց է կացվել հանրապետության գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմի հաշվառում, որի արդյունքներով Ձև թիվ 9-Ս պետական վիճակագրական հաշվետվություններ են ստացվել բոլոր 866 գյուղական համայնքներից: Գերանցում ամփոփվել են համայնքներում տնային տնտեսությունների քանակի, առկա և մշտական բնակչության թվաքանակի՝ ըստ առանձին տարիքների և տարիքային խմբերի, տնային տնտեսությունների զբաղված անդամներից՝ գյուղատնտեսական և այլ ոլորտներում զբաղվածների թվաքանակի վերաբերյալ ցուցանիշները: Համադրվել, ճշգրտվել են բոլոր գյուղական բնակավայրերի (տարածաշրջանային կտրվածքով) վերոհիշյալ հաշվետվային ձևի հիմնական ցուցանիշները բնութագրող ամփոփ տեղեկագրերը:

Ձև թիվ 9-Ս պետական վիճակագրական հաշվետվության մեքենայական մշակման արդյունքում ստացվել են գյուղական առկա և մշտական բնակչության թվաքանակի, սեռատարիքային կազմի, տնային տնտեսությունների քանակի և ՀՀ մարզերի ու տարածաշրջանների զբաղված բնակչության թվաքանակների բաշխումը բնութագրող ելքային աղյուսակներ:

Գյուղական բնակչության սեռատարիքային կազմի հաշվառման արդյունքներով պատրաստվել է ՀՀ գյուղական համայնքների (բնակավայրերի) ցանկն ըստ մարզերի մշտական բնակչության թվաքանակի, ինչպես նաև քաղաքային և թաղային համայնքների մշտական բնակչության թվաքանակներն ըստ ընթացիկ հաշվառման տվյալների ներկայացվել է ՀՀ ֆինանսների նախարարություն, համաձայն ՀՀ վարչապետի 11.06.2009թ. «ՀՀ վարչապետի 2008 թ. դեկտեմբերի 17-ի N1033-Ն որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ 472-Ն որոշման 1-ին կետի 3-րդ ենթակետի պահանջների:

Ամսական պարբերականությամբ ՀՀ արդարադատության նախարարության Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման (ՔԿԱԳ) տարածքային բաժիններից ստացված ծննդյան, մահվան, ամուսնության, ամուսնալուծության ակտերի մշակման արդյունքում ստացվել են ամենամսյա օպերատիվ տվյալներ՝ ՀՀ մարզերի և տարածաշրջանների բաշխմամբ, որոնց հիման վրա ամփոփվել են բնակչության բնական շարժը

¹³ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

բնութագրող ցուցանիշների վերաբերյալ տարեկան վիճակագրական ցուցանիշները: 2008թ.-ի 12 ամիսների ընթացքում, ինչպես նաև 2009թ. հունվար ամսին գրանցված և փետրվարին ստացված, սակայն ծննդյան կամ մահվան փաստացի ժամկետով 2008թ.-ին տեղի ունեցած, ակտերի մշակման արդյունքում ամփոփվել են 2008թ. բնական շարժի վերաբերյալ վերջնական տարեկան վիճակագրական ցուցանիշները, իսկ մեքենայական բազային ցուցանիշների խմբագրման արդյունքում ստացվել են ելքային ցուցանիշներ (22 ելքային աղյուսակներ):

ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության տարածքային անձնագրային բաժիններից ստացված ձև թիվ 19՝ «Եկողի հասցեաթերթիկների» և ձև թիվ 20՝ «Մեկնողի հասցեաթերթիկների» մշակման արդյունքում ստացվել են միգրացիոն տեղաշարժերի վերաբերյալ եռամսյակային օպերատիվ տվյալներ, որոնց հիման վրա ստացվել են բնակչության միգրացիոն տեղաշարժերի վերաբերյալ վիճակագրական ցուցանիշները: 2008թ.-ի 12 ամիսների ընթացքում ստացված վիճակագրական կտրոնների մշակման արդյունքում՝ 2009թ.-ի առաջին եռամսյակի ընթացքում իրականացվել են մեքենայական եղանակով բազային ցուցանիշների խմբագրման և վերջնական ելքային տվյալների ստացման աշխատանքները (12 ելքային աղյուսակներ):

ՀՀ 2001թ. մարդահամարի հիմքով՝ բնական շարժի և միգրացիայի ընթացիկ հաշվառման արդյունքներով, իրականացվել է ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի մշտական բնակչության սեռատարիքային կազմի հաշվարկը 01.01.2009թ.-ի դրությամբ՝ քաղաքային և գյուղական կտրվածքով:

ԱՄՀ ՏՏՀՍ-ին Հայաստանի Հանրապետության անդամության շրջանակում, եռամսյակային պարբերականությամբ, «Բնակչություն» ենթաբաժնի համար հաշվարկվել է բնակչության թվաքանակի միջին ցուցանիշի վերաբերյալ տեղեկատվությունը և զետեղվել ՀՀ ԱՎԾ ինտերնետային կայքէջում:

Ամսական պարբերականությամբ հաշվարկվել են բնական և մեխանիկական շարժի ամսական օպերատիվ ցուցանիշների հիման վրա՝ ՀՀ բնակչության թվաքանակի միջին ցուցանիշները՝ մեկ շնչի հաշվով ցուցանիշների հաշվարկների համար:

Պատրաստվել է «Հայաստանի Հանրապետությունում 2011 թվականի մարդահամար, 2010 թվականին փորձնական մարդահամար անցկացնելու և 2011 թվականի մարդահամարի համապետական և մարզային հանձնաժողովներ ստեղծելու մասին» ՀՀ կառավարության որոշման նախագիծը և դրան կից տեղեկանք-հիմնավորումներ, որոնք համապատասխան ընթացակարգերով ներկայացվել են մասնակից նախարարություններ՝ կարծիքների, այնուհետև ՀՀ կառավարություն (որոշումն ընդունվել է՝ 26.03.2009թ., թիվ 301-Ն):

2009թ. մայիսի 20-ի ՀՀ 2011 թվականի մարդահամարի նախապատրաստման և անցկացման համապետական հանձնաժողովի անդրանիկ նիստի կայացման համար մեծածավալ կազմակերպական աշխատանքներ են տարվել, ներկայացվել է նաև «ՀՀ 2011 թվականի մարդահամարի հիմնական միջոցառումները՝ ՄԱԿ-ի Եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի 2010թ. ռաունդի Մարդահամարների և կացարանների հաշվառումն անցկացնելու ուղղությամբ Եվրոպական վիճակագիրների հանձնարարականների լույսի ներքո» զեկույցը:

Համաձայն ՀՀ վարչապետի «ՀՀ 2009թվականի պետական բյուջեի նախագծի մշակման 2-րդ փուլի աշխատանքների իրականացման ժամանակացույցը հաստատելու մասին» 04.07.2008թ. թիվ 441-Ա որոշման, կազմվել է «2011 թվականի մարդահամարի նախապատրաստական աշխատանքների կազմակերպում» գործառնական դասակարգումով 2009թ. բյուջետային հայտը:

ՄԱԿ-ի վիճակագրության բաժնի, Եվրոպական տնտեսական հանձնաժողովի, Եվրոստատի և մի շարք այլ միջազգային կազմակերպությունների հայցերով պատրաստվել և ներկայացվել է տեղեկատվություն՝ բնակչության թվաքանակի, սեռատարիքային կազմի, ծնելիության, մահացության և դրա պատճառների, ամուսնության և ամուսնալուծության, կյանքի սպասվող տևողության մասին (երկմաս), ինչպես նաև միգրացիոն տեղաշարժերի՝ եկողների և մեկնողների սեռատարիքային կազմի, կրթական մակարդակի, միգրացիայի ուղղությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև ՀՀ 2001թ. մարդահամարի արդյունքներով տեղեկատվություն՝ ըստ ներկայացված հարցաթերթերի:

5.2 -5.7.Սոցիալական ոլորտ (առողջապահություն և սոցիալական ապահովություն, իրավական ոլորտ, կրթություն և գիտություն, մշակույթ և սպորտ, բնական պաշարներ և շրջակա միջավայր, բնակարանային ֆոնդ և կոմունալ տնտեսություն) ¹⁴

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 102 վիճակագրական աշխատանքները (520001-520040, 530001-530007, 540001-540010, 550001-550009, 550011, 560001-560024, 570001, 570003-570005, 570007-570013 ծածկագրեր) կատարվել են սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Ծրագրով նախատեսված այս ոլորտի վերաբերյալ վիճակագրական տեղեկատվությունը հավաքագրվել է 102 վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով: ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Շրջակա բնական միջավայրի աղտոտվածության մասին» ամսական տեղեկանքով, «Հայաստանի Հանրապետության տարածքի կլիմայական պայմանների և մակերևութային ջրային օբյեկտների վիճակի գնահատում» եռամսյակային տեղեկանքով և «Մակերևութային ջրերի քանակի և որակի մասին» տարեկան տեղեկագրով, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության «Ամսվա ընթացքում դիտված հիդրոօդերևութաբանական պայմանների մասին» ամսական տեղեկանքով, և ՀՀ առողջապահության նախարարության «Առողջություն և առողջապահություն» տարեկան տեղեկագրով, ՀՀ կառավարությանն առընթեր ՀՀ ոստիկանության «Հանցագործություններ» տարեկան տեղեկագրով և ՀՀ կառավարությանն առընթեր անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեի «Հայաստանի Հանրապետության անշարժ գույքի շուկայի վերլուծություն» եռամսյակային ամփոփագրով:

Սոցիալական ոլորտի վիճակագրական տեղեկատվությունը հավաքագրվել է 67 վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով, 2-ը՝ ամսական, 6-ը՝ եռամսյակային, 5-ը՝ կիսամյակային և 54-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ:

¹⁴ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

Շրջակա միջավայրի և բնական պաշարների վերաբերյալ վիճակագրական տեղեկատվությունը հավաքագրվել է 24 վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով, 1-ը՝ եռամսյակային, 2-ը՝ կիսամսյակային, 21-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ:

Բնակարանային-կոմունալ տնտեսության վերաբերյալ վիճակագրական տեղեկատվությունը հավաքագրվել է 11 վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերով, որոնցից 1-ը՝ եռամսյակային, 10-ը՝ տարեկան պարբերականությամբ:

Հավաքագրվող վիճակագրական ցուցանիշները միջազգային չափանիշներին և դասակարգմանը համապատասխանեցնելու, վիճակագրական տեղեկատվություն սպառողների (օգտագործողների) պահանջարկն ամբողջությամբ բավարարելու նպատակով, վերանայվել են այդ ոլորտին առնչվող բոլոր վիճակագրական հաշվետվությունների ձևերը և համապատասխան փոփոխություններ կատարվել ներառված ցուցանիշների կազմում:

Վարչական ռեգիստրների ներդրման և կատարելագործման ուղղությամբ ՀՀ ԱՎԾ-ն համագործակցել է համապատասխան ոլորտները համակարգող նախարարությունների և գերատեսչությունների հետ, որի արդյունքում.

- կրթության ոլորտի վարչական վիճակագրության վարման աշխատանքներն աշխատանքային քննարկումների փուլում են,
- շարունակվել են ՀՀ սպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարության համակարգում վարչական ռեգիստրի ձևավորման և վարչական վիճակագրության ներդրման աշխատանքները,
- շարունակվել է գործնական օժանդակությունը ՀՀ բնապահպանության նախարարության համակարգում վարչական վիճակագրական ռեգիստրի ամբողջական ձևավորման գործընթացին:

Շարունակվել են աշխատանքները սոցիալական վիճակագրությանն առնչվող ոլորտների համար վիճակագրական տվյալների մարզային բազաների կատարելագործման ուղղությամբ:

Շարունակվել են առողջապահության, բնապահպանական ցուցանիշների հաշվառման համակարգի մշակման աշխատանքները: Աշխատանքներ են տարվել սոցիալական և բնապահպանության վիճակագրության ոլորտներում համապատասխան ցուցանիշների վերանայման և ներդրման ուղղությամբ:

Ընթացքի մեջ են նաև ազգային հաշիվների համակարգում բնապահպանական հաշիվների ներդրման աշխատանքները: Մշակվել և փորձնական ներդրման փուլում են բնապահպանության համակարգում ֆինանսական ներդրումների և ծախսերի ընդհանրացված հաշվառման ձևերը:

5.8.Տնային տնտեսությունների հետազոտություններ¹⁵

Ծրագրով նախատեսված տնային տնտեսությունների հետազոտությունների գծով՝ թվով 13 վիճակագրական աշխատանքները (580001 - 580013 ծածկագրեր), ամբողջությամբ կատարվել են:

Համաձայն Ծրագրի, 2009թ. հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ն անց է կացվել տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված ընտրանքային հետազոտություն՝ ՀՀ պետական բյուջեի և «Հազարամյակի մարտահրավեր հիմնադրամ - Հայաստան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (ՊՈԱԿ) համաֆինանսավորմամբ:

Տնային տնտեսությունների ընտրանքի չափը մեկ տարվա համար կազմել է 7872 տնային տնտեսություն: Ապահովվել են մարզային կտրվածքով ներկայացուցչական տվյալներ: Յուրաքանչյուր ամիս հետազոտվել է 656 տնային տնտեսություն: Տնային տնտեսությունների ընտրանքում ընդգրկումն իրականացվել է ամենամայա ռոտացիայի (փոխարինման) եղանակով: Հավաքագրված տվյալների ամփոփումը եկամուտների, ծախսերի, հիմնական սննդամթերքի սպառման, աղքատության և բնակչության սոցիալ-ժողովրդագրական բնութագրիչների, ինչպես նաև այլ ցուցանիշներով կատարվել է տարեկան կտրվածքով: Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված ընտրանքային հետազոտության նախնական տարեկան արդյունքները զետեղվել են «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը 2009 թվականի հունվար-հուլիսին» տեղեկատվական ամսական զեկույցում:

Հետազոտության արդյունքների հիման վրա կատարելագործվել են 2010թ.-ին նախատեսվող տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի (կենսապայմանների) ամբողջացված ընտրանքային հետազոտության գործիքները՝ հարցաթերթն ու օրագիրը:

Իրականացվել են 2008թ. տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված ընտրանքային հետազոտության տվյալների բազայի տրամաբանական ստուգման և կազմավորման աշխատանքները: Ձևավորված բազայի անվանագերծված տարբերակը հետագա վերլուծության համար տրամադրվել է «Հազարամյակի մարտահրավեր հիմնադրամ-Հայաստան» ՊՈԱԿ-ին, Համաշխարհային բանկին, ԱՄՆ Հարվարդի համալսարանին, ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամին և ՀՀ աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարությանը: 2004-2007թթ. տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտության միկրոֆայլերը տնային տնտեսությունների մակարդակով տեղադրվել են ՀՀ ԱՎԾ ինտերնետային կայքէջում:

Եռամսյակային պարբերականությամբ ՀՀ կառավարությանը և ՀՀ ֆինանսների նախարարությանը ներկայացվել է նվազագույն սպառողական զամբյուղի հաշվարկը՝ միջին ընթացիկ գներով (երկու տարբերակով):

¹⁵ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

5.9. Պարենային ապահովություն¹⁶

Ծրագրով նախատեսված սույն ենթահատվածի թվով 2 վիճակագրական աշխատանքների (590001-590002 ծածկագրեր) կատարումն ապահովվել է սահմանված ժամկետներում և պարբերականությամբ:

Մշակվել և ամփոփվել են պարենային ապահովության վիճակագրությանն առնչվող մակրոտնտեսական, սոցիալական և ժողովրդագրական ոլորտների, աշխատանքի վիճակագրության, երեխաների խնամքի և պաշտպանության միջոցառումների, գների և գների ինդեքսների, գյուղատնտեսության, գյուղատնտեսական հողերի բարելավման, գյուղատնտեսական կենդանիների վարակիչ հիվանդությունների, բույսերի կարանտինի և պաշտպանության միջոցառումների, ագրոօդերևութաբանական տեղեկատվության, պարենամթերքի արտաքին առևտրի, անտառպահպանության, անտառպաշտպանության և անտառվերականգման միջոցառումների և տնային տնտեսությունների հետազոտության արդյունքների աղբատության վերաբերյալ ցուցանիշները, որոնք եռամսյակային պարբերականությամբ հրապարակվել են «Պարենային ապահովություն և աղբատություն» վիճակագրական տեղեկագրում:

Հիմք ընդունելով միջազգային կազմակերպությունների կողմից ընդունված չափանիշները՝ կազմվել են 2008թ. առանձին ապրանքախմբերի ազգային պարենային հաշվեկշիռները:

ՄԱԿ-ի Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (ՄԱԿ ՊԳԿ) «Պարենային ապահովության տեղեկատվություն գործողությունների համար» ծրագրի շրջանակներում նշված կազմակերպության փորձագետների կողմից անցկացվող LINUX և MySQL թեմայով համակարգչային դասընթացների արդյունքում՝ բաժնի աշխատողները շարունակել են իրականացնել պարենային ապահովության ոլորտի տվյալների բազայի վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման, ստուգման, ծածկագրման, մուտքագրման և վերոհիշյալ կազմակերպության <http://www.fao.org/giews/workstation/page.jsp> ինտերնետային կայքէջում տեղադրման աշխատանքները:

2009թ. աշխատանքային քննարկումներ են կազմակերպվել ՀՀ ԱՎԾ ստորաբաժանումների, շահագրգիռ գերատեսչությունների ու կազմակերպությունների աշխատակիցների հետ, որոնց արդյունքների հիման վրա վերանայվել են պարենային ապահովության ոլորտի տվյալների բազայի որոշ խումբ ցուցանիշները:

¹⁶ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված I:

6.ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ¹⁷

Ծրագրով նախատեսված էր 2009թ. ընթացքում իրականացնել 4 վիճակագրական հետազոտություն: Ընդ որում, դրանցից 2-ը կամ 50%-ը պետք է իրականացվեր ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսավորմամբ, 1-ը (25%)՝ ՀՀ պետական բյուջեի և «Հազարամյակի մարտահրավեր հիմնադրամ - Հայաստան» ՊՈԱԿ-ի համաֆինանսավորմամբ և 1-ն էլ (25%)՝ Ասիական զարգացման բանկի ֆինանսավորմամբ:

ՀՀ պետական բյուջեի ֆինանսավորման հաշվին իրականացված 2 վիճակագրական հետազոտությունները հետևյալն են.

- «Հացահատիկի բերքահավաքի որակի հետազոտություն» (համապատասխան տեղեկանքների մշակման միջոցով հացահատիկային մշակաբույսերի բերքահավաքի ժամանակ կորուստների հաշվառման նպատակով),
- «Ոչ առևտրային կազմակերպությունների հետազոտություն»-ը (ոչ առևտրային կազմակերպությունների հատվածի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկատվական բազայի ստեղծման նպատակով, որը կնպաստի ազգային հաշիվների համակարգի ֆինանսական հաշվի կազմմանը):

ՀՀ պետական բյուջեի և «Հազարամյակի մարտահրավեր հիմնադրամ-Հայաստան» ՊՈԱԿ համաֆինանսավորմամբ իրականացվել է «Հայաստանի կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտություն (տնային տնտեսությունների)»՝ Հայաստանում աղքատության մակարդակի և սոցիալական իրավիճակի վերաբերյալ տեղեկություններ ստանալու նպատակով :

Ասիական զարգացման բանկի ֆինանսավորմամբ իրականացվել է «Ոչ ֆորմալ հատվածի հետազոտություն»-ը՝ տնտեսության մակրոտնտեսական ցուցանիշների կատարելագործման նպատակով ոչ ֆորմալ հատվածի չափերի գնահատման և Ազգային հաշիվներում դրանց գնահատականների արդիականացման նպատակով:

¹⁷ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված II:

7. ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԶՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ¹⁸

7.1-7.5. Վիճակագրական ժողովածուներ (տարեգրքեր), տեղեկագրեր, մամուլի հաղորդագրություններ, տեղեկատվական ամսական զեկույցներ, վիճակագրական զեկույցներ¹⁸

Ծրագրով նախատեսված տեղեկատվահրատարակչական գործունեության մասով, 2009 թվականին, ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրատարակվել են **59 անուն վիճակագրական հրատարակումներ**¹⁸՝ ներառյալ «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցը (հայերեն և ռուսերեն):

ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին 2009 թվականին ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրատարակվել են **21 վիճակագրական ժողովածուներ**:

«Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցները կառուցվել են ճյուղային (գերատեսչական) և տեղական (համայնքային) վիճակագրություն իրականացնող մարմինների, վիճակագրական այլ տեղեկություններ տրամադրողների կողմից ներկայացվող պետական վիճակագրական հաշվետվությունների (հարցաթերթերի, տեղեկանքների և այլն), հաշվարկների և ՀՀ ԱՎԾ կողմից դրանց ամփոփման, մշակվող ցուցանիշների, իրականացվող հետազոտությունների, տեղեկատվահրատարակչական գործունեության արդյունքում (ժողովածուներ, տեղեկագրեր, մամուլի հաղորդագրություններ, զեկույցներ) ամփոփված նյութերի հիման վրա: Չեկույցների բովանդակությունը ներկայացվել է ըստ ԱՄՀ մշակած ՏՏԸՀ-ի հատվածների:

Տեղեկատվական ամսական զեկույցներն ամսական պարբերականությամբ ներկայացվել են հակիրճ, եռամսյակային պարբերականությամբ ներկայացվել են առավել մանրամասն, ընդլայնված ու ընդհանրական: Եռամսյակային պարբերականությամբ զեկույցներում ընդգրկվել են «ԱՊՀ երկրների հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշների միջազգային համադրումներ»՝ ըստ ԱՊՀ Միջպետական վիճակագրության կոմիտեի տվյալների, «Հետաքրքրաշարժ վիճակագրություն», «Մեթոդաբանական պարզաբանումներ» և «ՀՀ ԱՎԾ փաստացի հրատարակումների ցանկը» հավելվածները:

Չեկույցներում արտացոլված, ինչպես նաև վիճակագրական այլ տեղեկություններ գետեղվել են ՀՀ ԱՎԾ <http://www.armstat.am>, ինչպես նաև ԱՄՀ <http://dsbb.imf.org/Applications/web/dsbbhome/> ինտերնետային կայքէջերում:

ԱՄՀ ՏՏՀՍ տեղեկագրում առկա է Հայաստանի վիճակագրության համապարփակ մեթոդաբանությունն անգլերենով, իսկ նույն ստանդարտի ՀՀ ԱՎԾ կողմից վարվող Ազգային ամփոփ տվյալների էջում <http://docs.armstat.am/nsdp/>՝ երկրի համապատասխան տվյալները:

Միաժամանակ, հրատարակվել են Ծրագրով նախատեսված «Ազգային ամփոփ տվյալների էջը» և **17 անուն վիճակագրական տեղեկագրեր** (ամսական, եռամսյակային, տարեկան պարբերականությամբ), ինչպես նաև «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցը (հայերեն և ռուսերեն):

¹⁸ Տես՝ Ծրագիր, Հավելված II:

Հետազոտությունների արդյունքներով հրապարակվել են **2 անուն վիճակագրական զեկույցները**.

- *«Աշխատուժը և ոչ ֆորմալ զբաղվածությունը Հայաստանում ընտրանքային հետազոտության զեկույց», հայերեն և անգլերեն,*
- *«Շամանակի օգտագործման հետազոտության զեկույց», հայերեն և անգլերեն:*

Միաժամանակ, ՀՀ ԱՎԾ-ն 2009թ.-ին հրապարակել է «2008 թվականի պետական վիճակագրական աշխատանքների ծրագրով» նախատեսված և իրականացված Շվեդական միջազգային զարգացման գործակալության ֆինանսավորմամբ «Շրջակա միջավայրի բնապահպանական ծախսերի հետազոտության»՝ և ՏԱՄԻՍ ծրագրի «Վիճակագրություն - 10» պայմանագրի շրջանակում իրականացված «Առևտրի և բեռնափոխադրումներ իրականացնող կազմակերպություններում առևտրային և տրանսպորտային հավելագնի վերաբերյալ հետազոտության» արդյունքներով **2 անուն վիճակագրական զեկույցները**:

Համաձայն Ծրագրի, պատրաստվել են. ամսական պարբերականությամբ՝ «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը բնութագրող ընթացիկ-օպերատիվ ամփոփմամբ ստացված նախնական հիմնական մակրոտնտեսական ցուցանիշները», եռամսյակային պարբերականությամբ՝ «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը բնութագրող մակրոտնտեսական ցուցանիշների համառոտագիր» և ամսական պարբերականությամբ՝ «Հայաստանի Հանրապետության սպառողական զների ինդեքսը» մամուլի հաղորդագրությունները, ինչպես նաև **6 անուն թեմատիկ հաղորդագրություններ** (ընդամենը թվով 9 անուն մամուլի հաղորդագրություն):

Համաձայն Ծրագրի, ՀՀ ԱՎԾ աշխատակազմի մարզային գործակալությունները (ներառյալ Երևան քաղաքի գործակալությունը) պատրաստել են **6 անուն վիճակագրական զեկույցագրեր**:

Համաձայն «ՀՀ կենտրոնական բանկի և ՀՀ ԱՎԾ միջև տեղեկատվության փոխանակման վերաբերյալ» 21.06.2001թ. համաձայնագրի 23 կետի, ՀՀ կենտրոնական բանկին 4 ամսական, 13 եռամսյակային, 4 տարեկան և 3 միանվագ (ըստ անհրաժեշտության) պարբերականությամբ տրամադրվել է ամփոփ վիճակագրական տեղեկատվություն:

7.6. Վիճակագրական տեղեկատվության տարածումը ՀՀ ԱՎԾ

ինտերնետային էջի միջոցով և ՀՀ ԱՎԾ բաց գրադարանի գործունեությունը

Շարունակվել են աշխատանքները ՀՀ ԱՎԾ պաշտոնական ինտերնետային կայքի՝ www.armstat.am կատարելագործման, վիճակագրական տեղեկատվության սպառողների պահանջարկը բավարարելու, ինչպես նաև ներկայացվող տեղեկատվության շրջանակն ընդլայնելու և վիճակագրական նյութեր տեղադրելու արդիականացման ուղղությամբ:

2009 թվականի ընթացքում վիճակագրական տեղեկատվություն սպառողները ՀՀ ԱՎԾ ինտերնետային հանգույց են այցելել մոտ 122000 անգամ, ինչը 2008թ. համեմատ աճել է 8000-ով կամ 7%-ով: Կայքում զետեղված էջերի դիտումների քանակն ըստ «Spylog» հաշվիչի, կազմել է մոտ 569000 էջ:

2009 թվականի ընթացքում կայքի «Գլխավոր էջ»-ում ստեղծվել է «Տվյալների բազաներ» բաժինը, որը բաղկացած է 3 ենթաբաժիններից՝ «Արտաքին առևտրի տվյալների բազաներ», «Ազգային հաշիվների բազաներ», «Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտության անվանագրքով միկրոտվյալների բազաներ (ըստ տնային տնտեսությունների)»:

- «Արտաքին առևտրի տվյալների բազա»-յում ներ է դրվել բազմավեկտորային որոնման համակարգ, ըստ՝ երկիրների, տարեկան և ամսական ցուցանիշների,
- «Ազգային հաշիվների բազաներ»-ում առկա են տարեկան և եռամսյակային ցուցանիշներ,
- «Տնային տնտեսությունների կենսամակարդակի ամբողջացված հետազոտության անվանագրքով միկրոտվյալների բազաները» ներկայացված են ըստ տարիների՝ SPSS և MS EXCEL ֆորմատներով: Այդ բազաներից օգտվելու համար կայքում մշակվել է գրանցման համակարգ:

Բոլոր տվյալների բազաները շարունակաբար համալրվում են՝ ի հաշիվ նոր տվյալների ներմուծման:

Կայքի շահագործման ընթացքում կատարելագործվել է «Գրադարան» էջը և վերջինիս տվյալների բազան ու համալրվել ևս 10050 գրքերի անվանումներով: Հարկ է նշել, որ այդ էջում ստեղծվել է հրապարակումների որոնման հնարավորություն՝ ըստ գրքի տեսակի, թեմայի, հեղինակի, վերնագրի և հրապարակման տարեթվի:

ՀՀ ԱՎԾ բաց գրադարանում 2009թ. տարեվերջին առկա է եղել 10260 միավոր վիճակագրական գրականություն, որից 760-ը ստացվել է 2009թ. ընթացքում: Վիճակագրական գրականությունը համալրվել է աշխարհի տարբեր երկրների վիճակագրական ծառայություններից և միջազգային կազմակերպություններից (55%), ինչպես նաև ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրապարակված վիճակագրական հրապարակումների հաշվին (45%):

2009թ. ընթացքում ՀՀ ԱՎԾ կողմից հրապարակված վիճակագրական հրապարակումների (ժողովածուներ, տարեգրքեր, տեղեկագրեր (ամսական, եռամսյակային, տարեկան պարբերականությամբ) և զեկույցներ) 2-ական օրինակներ տեղադրվել են գրադարանում: Հարկ է նշել, որ ՀՀ ԱՎԾ գրադարանի գրանցամատյանում 2009թ. ընթացքում գրանցվել է 480 այցելություն, այդ թվում գիտական ոլորտից՝ 13%, միջազգային կազմակերպություններից՝ 12%, պետական մարմիններից՝ 23% և կրթական ոլորտից՝ 52%: